

Falšované a ilegálne prípravky

Spolupráca medzi SAOR, FS, ÚKSÚP a ECPA
ako predchádzať falšovaniu, nezákonnému dovozu
a nakladaniu s prípravkami

Poľnohospodári a samostatne hospodáriaci roľníci

Falšovanie a nezákonný obchod s tovarom sa vykonávajú, odkedy ľudstvo podniká

Odborná skupina SAOR, FS, ÚKSÚP a ECPA

Akčná skupina proti falšovaniu, ktorá zodpovedá za zostavenie obsahu tohto školiaceho materiálu, ho ako taký považuje za „pracovný dokument“, podliehajúci zmenám a zlepšeniam dovtedy, dokedy sa nenájde vhodnejší obsah. Tento sa po odsúhlasení zahrnie do dokumentu.

Falšované a ilegálne prípravky

V oblasti obchodu sa jednotlivci a organizované skupiny chopia každej jednej príležitosti na skopírovanie a sfaľovanie tovaru, a to s jedným cieľom - zarobiť peniaze.

Zisk zo zločinu

Falšované a ilegálne prípravky v Európe

- Rastúci problém;
- Postihnuté takmer všetky krajiny vrátane Slovenska;
- Ohniská zločinu na národnej a regionálnej úrovni;
- Široký sortiment prípravkov, nielen licenčných;
- Rast kapacít výroby chemikálií na Ďalekom Východe;
- Nesúrodé zákonodarstvo/pravidlá upravujúce dovoz a vývoz;
- Nekoordinované národné stratégie pre boj proti falšovaniu;
- Málo zdrojov na presadzovanie konkrétnych krokov;
- Zdroje rozptýlené v mnohých odvetviach;
- Politické rečenie, ale žiadne činy.

Prečo si robíme také starosti?

Falzifikáty

- Predstavujú vysoké zdravotné riziko pre poľnohospodárov, ktorí nimi ošetrujú.
- Môžu potenciálne zničiť ošetrované plodiny a tým zruinovať živobytie poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov.
- V rastlinných produktoch určených na výrobu potravín zanechávajú neznáme rezíduá, ktoré ich spotrebiteľov vystavujú nebezpečenstvu.
- Predstavujú nebezpečenstvo pre voľne žijúce rastliny a živočíchy, vodu a pôdu.
- Z hľadiska zneškodňovania odpadu predstavujú záťaž pre životné prostredie.
- Predstavujú porušenie práv k duševnému vlastníctvu a k obchodným známkam, znevažujú dobré meno spoločností a prípravkov.

Falšované a ilegálne prípravky môžu vážne poškodiť plodiny

RIZIKÁ

Premenlivá kvalita prípravku

- Málo až neúčinný
- Slabá zlučiteľnosť
- Upchávanie postrekovača
- Poškodenie postrekovača
- Nízka účinnosť

Znečisťujúce látky

- Zdravotné riziko
- Poškodenie / zničenie plodiny
- Vplyv na nasledujúcu plodinu

Potenciálne náklady

- EUR 7 442 - EUR 74 420 *

VÝHODA

Úspora na cene

- EUR 4,47 na hektár.

Za úštetenie
na prípravkoch pestovatelia
riskujú stratu
7 442 až 74 420 EUR
na 10 ha parcele

V raste spomalené a poškodené plodiny.

Plodiny úplne zničené po použití falšovaných prípravkov, ktoré zanechávajú v pôde potenciálne jedovaté rezíduá. Tieto nepriaznivo ovplyvňujú následné plodiny.

* možné finančné straty

S akými typmi prípravkov sa stretávame?

- Premyslené nezákonné kópie licencovaných značkových prípravkov, ktoré sú zabalené a označené tak, aby sa im podobali. Ide o porušenie práv k duševnému vlastníctvu - obchodnej známke.
- Nezákonné generické kópie, ktoré neboli schválené na predaj. Sú často balené s etiketami nesúcimi kódové označenie prípravku, len s uvedením názvu účinnej látky a jej koncentrácie.
- Falzifikáty a kópie obsahujúce čokolček od mastenca, vody a rozpúšťadiel, zostarnuté alebo zastarané zásoby často na základe zakázaných alebo prísne obmedzovaných prípravkov, až po rozriedené pôvodné materiály v opakovane použitých obaloch.

Falšované prípravky - označené a balené.

Nezákonné generické kópie bez etikiet alebo s etiketami s obmedzeným obsahom. Zvyčajne prebalované z veľkoobjemového balenia.

Na Ukrajine zhabané veľkoobjemové balenia prípravkov, ktoré boli pripravené na prebalovanie.

Zachytenie falšovaných prípravkov na Slovensku v tranzitujúcom kamióne.

Ako falšované a ilegálne prípravky vyzeraajú?

Falšované a ilegálne prípravky na ochranu rastlín do Európy typicky prichádzajú ako:

- formulované vo veľkom balení, pripravené na prebalenie a označenie etiketami;
- formulované, už komerčne balené a označené etiketami.

Registračné a kvalitatívne normy prípravkov

- Prípravky z Číny môžu obsahovať účinné látky, ktoré sú kópiami licenčne vyrábaných materiálov.
- Často s oveľa nižšou čistotou (80-90%) bez vedomostí o zvyšnom materiáli.
- Pravdepodobne budú prítomné neznáme, ba zakázané rozpúšťadlá, predstavujúce nebezpečenstvo pre ľudí a životné prostredie.
- Registračné požiadavky EÚ definujúce nečistoty sa zakladajú na jasne stanovených vedeckých zásadách, ich cieľom je ochrana používateľa, životného prostredia a spotrebiteľa pred potenciálne nebezpečnými účinkami.

Ako rozpoznáte falšovaný alebo ilegálny prípravok?

- Vyzerá rovnako ako to, čo ste kúpili v minulom roku, napr. farba alebo dizajn?
- Vyzerá etiketa správne?
- Je etiketa na obale nalepená rovno?
- Uvádza sa číslo výrobnej šarže?
- Dostali ste pri kúpe príjmový doklad?
- Sú na obale ochranné prvky?

Ak máte nejaké obavy a pochybnosti, spojte sa so spoločnosťou, ktorá Vám prípravok dodala!

Poľnohospodári a samostatne hospodáriaci roľníci

Falšované + ilegálne prípravky

1. Kupujte prípravky:

- s čitateľnými etiketami;
- s etiketami pevne spojenými s obalom;
- so zreteľne uvedeným názvom držiteľa registrácie alebo povereného; zástupcu držiteľa registrácie v SR na etikete.

2. Kupujte prípravky len od dôveryhodných dodávateľov:

- títo musia mať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na uvádzanie prípravkov na trh;
- od „internetových“ predajcov žiadajte predložiť zákonom stanovené požiadavky na predaj.

3. Vždy požadujte:

- faktúru a/alebo
- príjmový doklad.

4. Pýtajte si od svojho dodávateľa informácie:

- o bezpečnostných a ochranných prvkoch, ktoré používa výrobca.

5. Zvýšte svoju ostražitosť pri:

- mimoriadne výhodných predajoch;
- nadmerných zľavách.

6. Pri akýchkoľvek pochybnostiach a podozreniach:

- sa spojte a poraďte s vaším fytoinšpektorom-rastlinolekárom ÚKSÚP;
- najbližšieho nájdete na: www.uksup.sk, resp. na tel. čísle: **02/59 880 244**, alebo na adrese: e-mail: marcel.kubica@uksup.sk a stanislav.barok@uksup.sk
- oznámte elektronicky informácie o podozreniach z trestnej činnosti dotýkajúcej sa prípravkov buď na najbližší útvar Policajného zboru SR alebo na Prezídium Policajného zboru na e-mailovú adresu: infoppz@minv.sk

7. Pri podozreniach pri internetovom predaji:

- kontaktujte Kriminálny úrad Finančnej správy SR na nasledovnej e-mailovej adrese: obpik@financnasprava.sk alebo na oskufs@colnasprava.sk

Príklady z Poľska.

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydávané na Slovensku.

Povolené - autorizované prípravky

Prípravky na ochranu rastlín môžu:

- ochrániť Vaše zdravie;
- ochrániť životné prostredie;
- zlepšiť akosť potravín.

V mene:

- nášho zdravia;
- nášho životného prostredia;
- našich plodín a nášho príjmu.

Čo v náš prospech robí priemysel?

- **Zvyšuje povedomie** - v Bruseli a v jednotlivých krajinách.
- **Vzdeláva silové a kontrolné zložky štátnej správy.**
- **Komunikuje** - konferencie, publikácie, styk s verejnosťou.
- **Lobuje** - rozhovory s tými, ktorí prijímajú rozhodnutia a ktorí tvoria politiku o tom, ako sťažiť dodávanie falzifikátov (GR pre obchod, vnútorný trh, podnikanie a GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľa).
- **Aktívne koná** - práca na národnej úrovni prostredníctvom svojich asociácií s cieľom spolupracovať s národnými silovými zložkami a podporovať ich.
- **Pracovne sa stretáva** s ľuďmi z praxe.
- **Spolupracuje** s ostatnými odvetviami priemyslu a tými, ktorí dodržiavajú dobrú prax v ochrane rastlín.

Zhromažďovanie informácií o kriminálnej činnosti a jej vyšetrovanie ... kroky priemyslu

- Celosvetová sieť na sledovanie a vystopovanie nezákonných činností.
- Podielanie sa o informácie s miestnymi policajnými a colnými orgánmi, Interpolom, úradníkmi povoľujúcimi prípravky.
- Zameriava sa na vzdelávanie colníkov o našich typických spôsoboch prepravy.
- Sleduje podozrivé nezrovnalosti u dodávateľských reťazcov, ako aj obalov a účinkov prípravkov.
- Rýchla analýza podozrivých obalov, ich obsahu, etikiet a odosielanie výsledkov príslušným orgánom štátnej správy.

Školenie silových zložiek Slovenskou asociáciou ochrany rastlín (foto Kotleba, SAOR).

Čo v náš prospech robí priemysel?

Vedie rôzne kampane v kľúčových krajinách

- Španielsku
- Taliansku
- Grécku
- Poľsku
- Ukrajinu

Zavádza čísla horúcich línií (volania na nahlásenie nezákonnej činnosti)

- Spolupráca so silovými a colnými zložkami;
- Vypracovanie kódexu správania sa pre dodávateľské reťazce;
- Zavádzanie školení a pracovných stretnutí.

Nálepka a reklama z Talianska s rozširovaním čísla horúcej linky.

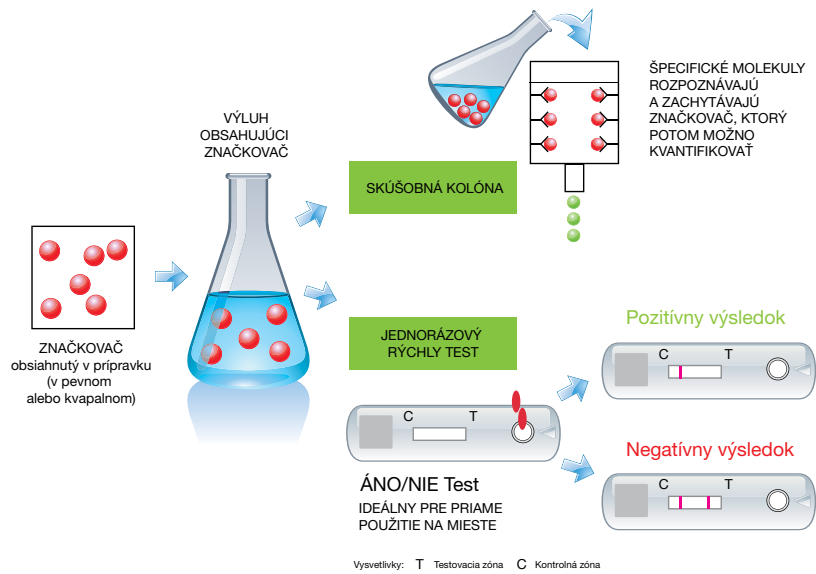
Slovenská nálepka používaná v kampani proti falšovaniu.

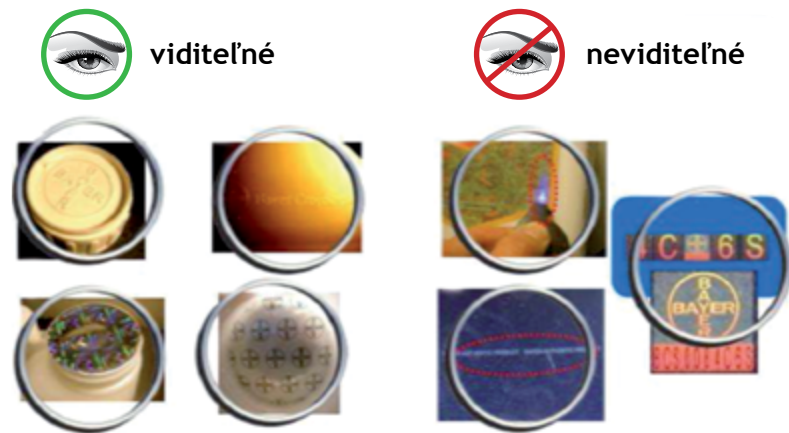
Nálepky a reklama v časopise zo Španielska s rozširovaním čísla horúcej linky.

Technológia značkovačov

Technológie viditeľného a skrytého značkovania

Identifikačné technológie

Sieť ECPA

- Európska asociácia ochrany rastlín
sa rozprestiera nad Európou

ECPA so sídlom v Bruseli zastupuje svoje členské národné asociácie a aj svoje členské spoločnosti v celej Európe.

Sekretariát a pracovné skupiny ECPA sa schádzajú s cieľom poskytnúť tejto sieťi odbornosť a strategické smerovanie.

Sieť ECPA

20 členských nadnárodných spoločností;
32 členských národných asociácií + ECPA;
29 pracovných skupín
a jej 17 ad-hoc pracovných skupín.

Regulácia prípravkov v EÚ

- Cieľom v Európe je dosiahnuť a udržať čo najvyššiu úroveň zdravia ľudí a ochranu životného prostredia.
- Sem patria ochrana pracovníkov - obsluhy, zachovanie biologickej rôznorodosti, ochrana vody a pôdy a nakoniec ochrana zdravia spotrebiteľa.
- Počas posledných dvoch rokov sa živo debatovalo o novom nariadení¹ a smernici² EP a Rady, ktoré museli členské štáty začať uplatňovať už v závere roka 2011.

**My, ako spotrebitelia,
sme ohrozovaní neznámymi
jedovatými rezíduami
v potravinách**

¹ Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS.

² Smernica EP a Rady (ES) č. 2009/128/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov.

Výzva na vykonanie krokov

Pokušenie nakupovať falšované a ilegálne prípravky bude rásť.

Nerobte to!

- Priemysel ochrany rastlín-výrobcovia a predajcovia - dodávatelia potrebujú partnersky spolupracovať s rastúcim objemom falšovaných a ilegálnych prípravkov.
- Teda udržiavať čo najvyššiu úroveň zdravia ľudí, ochrany životného prostredia a ochrany spotrebiteľa v celej Európe.

CHCEME

zdravé
plodiny

dobrý výnos

čisté životné
prostredie

bezpečné
potraviny

